# JUNGTINĖ KARALYSTĖ

| DATA | PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS | INFORMACIJOS ŠALTINIS |
|---|---|---|
| **Eksportuotojams aktuali informacija** | | |
| | Detali **importo, eksporto ir muitinės informacija** Jungtinės Karalystės (toliau – JK) įvežamoms Europos Sąjungos (toliau – ES) prekėms, *Border Operation Model* - importo taisyklės į JK pagal skirtingas prekių kategorijas, pagrindiniai tarifai, deklaracijos, specifiniai reikalavimai ir kt. | Business tax: Import, export and customs for businesses - detailed information - GOV.UK (www.gov.uk)<br><br>Check your readiness to export to the UK and other international markets - GOV.UK (www.gov.uk)<br><br>United Kingdom - European Commission (europa.eu)<br><br>The Border Target Operating Model: August 2023 - GOV.UK (www.gov.uk)<br><br>Access2Markets Welcome home page (europa.eu) |
| | Konsultacijos ir naudingi kontaktai eksportuojančioms įmonėms apie prekybos sąlygų tarp ES ir JK pokyčius. | Eksportogidas |
| | JK keičiami sveikatos eksporto sertifikatus (EHCS) gyvūnams ir gyvūniniams produktams nuo 2025 m. liepos 31 d. Sertifikatų atnaujinimą atlieka VMVT. | Imports of animal products<br><br>Imports of live animals |
| | JK nuo 2025 m. vasario 24 d. įveda papildomą kontrolę (1% dažnumas) neapdirbtai vilnai ir gyvūnų plaukams iš ES dėl snukio ir nagų ligos protrūkio Vokietijoje. | Animal by-products (not for human consumption): risk categories for imports from the EU to GB |

| | | |
|---|---|---|
| | 2025 m. birželio 2 d. paskelbta apie pratęstus palengvinimus importo procedūroms vaisiams ir daržovėms. Ik 2027 m. sausio 31 d. neįvedami fitosanitariniai sertifikatai žemos rizikos produktams. | Fruit and veg import checks scrapped ahead of UK-EU deal – GOV.UK |
| | JK maisto, pašarų pakuočių perdirbimo reikalavimai JK diegia naujus teisinius ir ekonominius mechanizmus. Nuo 2025 m. spalio mėn. gamintojai, importuotojai, distributoriai bus papildomai apmokestinami ir bus atsakingi už pakuočių surinkimą ir perdirbimą. Neperdirbamos arba sunkiai perdirbamos pakuotės bus apmokestinamos didesniais mokesčiais. Daugelis prekybininkų jau nuo 2025 m. pradėjo savanorišką plastiko mažinimo programą ir reikalauja, kad tiekėjai pakeistų savo pakuotes ir atsisakytų sunkiai perdirbamų pakuočių naudojimo. | Simpler Recycling in England: policy update - GOV.UK<br>Extended producer responsibility for packaging: who is affected and what to do - GOV.UK |
| 07/04 | **Kaip teisingai pateikti UKCA arba CE ženklu pažymėtus gaminius Didžiosios Britanijos rinkai.** | Placing UKCA or CE marked products on the market in Great Britain (GOV.UK) |
| 07/04 | **JK ir Japonija pasiekė susitarimą**, leidžiantį abipusiai pripažinti ekologiškų gyvulininkystės produktų standartus, taip atveriant JK gamintojams kelią į maždaug 1,4 mlrd. svarų vertės sparčiai augančią Japonijos ekologiškų produktų rinką ir sumažinant biurokratiją bei kaštus. | UK opens door to Japan's £1.4 billion organic market (GOV.UK) |
| 15/04 | Britanijos ministrai svarsto naujas prekybos priemones, kurios leistų šaliai reaguoti į ekonominį spaudimą iš tokių valstybių kaip JAV ar Kinija. Šis vadinamasis prekybos „bazuka“ modelis remtųsi ES pavyzdžiu ir apimtų sankcijas, importo ar eksporto ribojimus. Vyriausybė teigia, kad tokie įgaliojimai būtų naudojami tik kraštutiniu atveju, siekiant apsaugoti JK verslą ir ekonomiką vis labiau įtemptoje pasaulinės prekybos aplinkoje. | Britain lines up trade ‘bazooka’ to counter US and China (The Times) |
| 21/04 | Pagal naują **JK ir ES prekybos susitarimą** dalis britiškų maisto produktų ateityje gali nebeatitikti ES taisyklių. Taip gali nutikti, jei jų gamyboje buvo naudotos medžiagos, pavyzdžiui, pesticidai, kuriuos ES draudžia. Maisto pramonė įspėja, kad prisitaikyti prie naujų taisyklių bus sunku, ypač mažesnėms įmonėms. Verslas prašo pereinamojo laikotarpio, kad būtų išvengta bereikalingo maisto švaistymo. | British chips and cakes could be binned under the EU trade agreement (The Times) |
| 22/04 | JK vyriausybė kasmet skirs 1,5 mln. svarų, kad padėtų šalies jūros gėrybių verslams plėsti eksportą į naujas rinkas. Įmonės gaus praktinę pagalbą – informaciją apie eksporto taisykles, rinkas ir kontaktus su pirkėjais, ypač mažesnės bendrovės. Vyriausybė tikisi, kad tai ir paprastesnė prekyba su ES sustiprins britiškų jūros gėrybių konkurencingumą pasaulyje. | British seafood goes global with £1.5 million annual boost (GOV.UK) |
| 30/04 | Gegužės mėnesį į Jungtines Amerikos Valstijas (toliau – JAV) vyks didžiausia iki šiol JK prekybos misija „*Greater Together LA*“, kurioje dalyvaus šimtai britų verslo ir kultūros lyderių. Vizitas vyks dėl neseniai įvykusio karaliaus Charles III ir karalienės Camilla valstybinio vizito sėkmės. Taip pat remiantis JAV sprendimu panaikinti tarifus JK viskiui ir AstraZeneca paskelbtą 300 mln. svarų investiciją į JK. Misija sieks skatinti komercinius susitarimus, investicijas ir darbo vietų kūrimą abiejose šalyse, ypač moderniosios pramonės strategijos sektoriuose.<br>JK ir JAV dvišalė prekyba 2025 m. siekė 331 mlrd. svarų, o investicijų atsargos abiejose ekonomikose – apie 1,2 trln. svarų | ‘Greater Together LA’, the largest ever UK trade mission to the US, attracts major corporate sponsors (GOV.UK) |
| *Parengta kartu su žemės ūkio atašė Deividu Kliučinsku* | | |
| **Lietuvos verslo plėtrai užsienyje aktuali informacija** | | |
| | JK siūlo patrauklias sąlygas verslo veiklai ir investicijoms. | Benchmarking 2026 - Our-Global-Offer-to-Business-2026.pdf |

| | | |
|---|---|---|
| | „*Global Entrepreneur Programme*“ (GEP) – JK vyriausybės programa, skirta padėti užsienio technologijų verslų įkūrėjams kurti ir plėsti verslą JK, suteikiant mentorystę, tinklų prieigą ir praktinę paramą. | Global Entrepreneur Programme |
| | „*London Tech Week 2026*“ | London Tech Week |
| | Verslo parodos JK | UK Trade Show Calendar (expocart)<br>UK Trade Show Calendar (DisplayWizard)<br>Exhibition Events Calendar (xldisplays) (parodos visoje šalyje)<br>Exhibition Event Calendar (exhibitionvision) (NEC, ExCel)<br>Businessshowmedia (B2B)<br>Upcoming Events (b2bexpos) (regioninės parodos, skirtos MVĮ, startuoliams)<br>Great British Expos (regioninės parodos)<br>Trade Show (thewholesaler) (mažmeninės bei didmeninės prekybos) |
| | Naudinga MVĮ įmonėms, norinčioms augti JK. | Small Business |
| 07/04 | Didžiosios Britanijos vyriausybė paskelbė apie 100 mln. svarų kasmetinių investicijų paketą. Siekiama skatinti startuolius ir augančias įmones, didinant prieigą prie kapitalo ir plečiant mokesčių lengvatas per tokias schemas kaip EMI, EIS ir VCT. Šios reformos, kartu su papildomomis priemonėmis, įskaitant „*UK Listings Relief*“ ir Britanijos verslo banko strateginį planą, turėtų padėti pritraukti investicijas, talentus ir sustiprinti JK inovacijų ekosistemą. | Britain’s innovators backed with around £100m of new investment (GOV.UK) |
| 07/04 | *JPMorgan* bankas gavo leidimą statyti 265 metrų aukščio dangoraižį *Canary Wharf* rajone, kuris taps aukščiausiu šio finansų centro pastatu, aplenkdamas *One Canada Square*. Projektas buvo derinamas su Londono Sičio oro uostu dėl skrydžių saugumo ir aukščio apribojimų. Bankas teigia, kad kelių milijardų svarų vertės naujoji JK būstinė galėtų reikšmingai prisidėti prie šalies ekonomikos ir sustiprinti *Canary Wharf* atsigavimą. | JPMorgan to build Canary Wharf’s tallest tower after City airport approval (FT) |
| 16/04 | ES suteikė JK galimybę prisijungti prie 90 mlrd. eurų paskolų schemos Ukrainai. Schema skirta ginklams pirkti ir stiprinti paramą Kijevui. Londonas siekia, kad britų įmonės galėtų dalyvauti šiuose kontraktuose tomis pačiomis sąlygomis kaip ES bendrovės, net jei už tai tektų sumokėti kelis | UK defence firms could get access to the EU’s €90bn |

| | | |
|---|---|---|
| | šimtus milijonų svarų. Kartu JK vis aiškiau rodo norą glaudžiau bendradarbiauti su ES prekybos, energetikos ir kitose srityse. Todėl vis dažniau kalbama apie švelnesnį praktinį „*Brexit*“ kursą, nors ne apie sugrįžimą į ES. | Ukraine scheme (The Times), inews, The Guardian |
| 27/04 | JK verslo grupės perspėja, kad griežtesnės taisyklės dėl nulinių valandų sutarčių gali pakenkti darbo vietoms, jei darbdaviai bus priversti siūlyti garantuotas valandas per nelankstų 12 savaičių laikotarpį. Mažmeninės prekybos, svetingumo, maisto gamybos ir įdarbinimo sektoriai teigia, kad tai gali paskatinti įmones mažinti etatus, siūlyti mažiau valandų arba rinktis „*gig*“ ekonomiką. Vyriausybė tvirtina, kad reforma suteiks darbuotojams daugiau pajamų stabilumo, tačiau verslas prašo ilgesnio vertinimo laikotarpio. | Zero-hour contract crackdown risks job losses, business warns (FT) |
| 07/04 | JK barai ir restoranai susiduria su nuolatine krize dėl augančių energijos, darbo jėgos ir mokesčių sąnaudų, kurios spaudžia jų pelningumą ir verčia mažinti išlaidas. Dėl brangstančios energijos dalis verslų trumpina darbo laiką, mažina darbuotojų valandas ar net stabdo plėtrą, o mažesni, ypač kaimo regionuose veikiantys verslai, patiria didžiausią spaudimą. | UK pubs and restaurants face ‘permacrisis’ after energy shock (FT) |
| **Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija** | | |
| 18/04 | Dėl brangesnių degalų ir galimų kelionių trikdžių vis daugiau britų atostogas renkasi praleisti JK, o ne vykti į užsienį. Kelionių bendrovės fiksuoja augančias rezervacijas, ypač pajūrio ir kaimo vietovėse. Tai gali padėti vietos viešbučiams ir restoranams, kuriems dabar tenka susidurti su didesnėmis išlaidomis. Tačiau verslai baiminasi, kad infliacija ir kuro kainų augimas gali sumažinti žmonių galimybes išleisti daugiau pinigų poilsiui. | Boom in UK ‘staycations’ as war puts holidaymakers off overseas travel (FT) |
| **Tiesioginėms užsienio investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija** | | |
| 20/04 | JAV dirbtinio intelekto (toliau – DI) bendrovės, tokios kaip *Anthropic* ir *OpenAI*, plečiasi Londone ir siūlo milžiniškus atlyginimus. Vietos startuoliams darosi sunku konkuruoti dėl geriausių specialistų. Nors tai stiprina Londono, kaip Europos DI centro, poziciją, kartu didina spaudimą mažesnėms įmonėms, kurios turi siūlyti daugiau pinigų, akcijų ar lankstesnes darbo sąlygas. | Jaw-dropping salaries put top AI talent out of reach for UK unicorns (The Times) |
| **Bendradarbiavimui MTEPI srityse aktuali informacija: mokslas (R&D), inovacijos, gyvybės mokslai** | | |
| | JK gyvybės mokslų sektoriaus institucijos ir agentūros. | UK life sciences support - GOV.UK (www.gov.uk)<br>Healthcare and life sciences - great.gov.uk international |
| | **JK ir Japonija paskelbė apie naujas partnerystes**, stiprinančias bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityse, ypač gyvybės mokslų, kvantinių technologijų ir skaitmeninio ryšio srityse. | UK and Japan strengthen science and technology ties |
| 02/04 | **JK sudarė susitarimą su JAV dėl vaistų kainodaros**. Mainais už didesnes išlaidas inovatyviems vaistams, JK išvengė galimų tarifų ir siekia paskatinti farmacijos įmones vėl investuoti. Vyriausybė įsipareigojo palaipsniui didinti išlaidas vaistams nuo 0,3 % BVP iki 0,35 % iki 2028 m. ir net 0,6 % iki 2035 m. Taip tikimasi sustiprinti gyvybės mokslų sektorių ir pagerinti pacientų prieigą prie naujų gydymo būdų. Vis dėlto dalis įmonių atsargiai vertina situaciją ir laukia, kaip šie pažadai bus įgyvendinti praktikoje. | UK-US arrangement on pharmaceutical trade and pricing (GOV.UK), FT |
| 02/04 | JK ir JAV farmacijos partnerystė suteiks NHS pacientams greitesnę prieigą prie naujų vaistų, įskaitant vėžio ir retų ligų gydymą, o NICE jau rekomendavo du naujus vaistus pagal atnaujintą vertinimo sistemą. JK taip pat tapo pirmąja šalimi, užsitikrinusia 0 proc. tarifus farmacijos eksportui į JAV bent trejiems metams, o tai turėtų skatinti gyvybės mokslų investicijas ir apsaugoti aukštos kvalifikacijos darbo vietas. Partnerystė | NHS patients and British businesses to benefit from historic changes to medicines access following |

| | | |
|---|---|---|
| | taip pat apima medicinos technologijų eksportą, galimą abipusį medicinos prietaisų patvirtinimų pripažinimą ir didesnes investicijas į inovatyvius vaistus. | pharmaceutical partnership with the USA (GOV.UK) |
| 12/04 | GSK spartina naujo ginekologinio vėžio vaisto „*Mo-Rez*“ kūrimą. Ankstyvuose tyrimuose, jis sumažino arba panaikino navikus 62 proc. kiaušidžių vėžio ir 67 proc. endometriumo vėžio pacientų. Bendrovė planuoja pradėti penkis didelius pasaulinius tyrimus ir laiko šį vaistą potencialiu „*blockbuster*“, galinčiu pasiekti daugiau nei 1 mlrd. dolerių metinių pardavimų, o gal net daugiau nei 2 mlrd. svarų. Tai svarbu GSK pastangoms sustiprinti onkologijos verslą ir pasiekti daugiau nei 40 mlrd. svarų bendrų pardavimų iki 2031 m. | GSK fast-tracks cancer drug that may add billions in annual sales (The Times) |
| 13/04 | „*OpenAI*“ išsinuomojo naują nuolatinį biurą Londone, kuriame galėtų dirbti iki 544 žmonių, taip rodydama ilgalaikį įsipareigojimą JK. Nors bendrovė neseniai atsisakė planų statyti „*Stargate*“ duomenų centrą šiaurės rytų Anglijoje, ji vis tiek planuoja plėsti savo komandą sostinėje, ypač tyrimų srityje. Šis sprendimas vertinamas kaip pasitikėjimo ženklas Londono, kaip svarbaus dirbtinio intelekto talento ir inovacijų centro, ateitimi. | OpenAI signs lease on new London office (The Times) |
| **Energetika, transportas, aplinka ir klimato kaita, žaliosios technologijos, kibernetinis saugumas** | | |
| 30/04 | JK Energetinio saugumo ir nulinio balanso departamentas atnaujino oficialią **„*Energy Trends*“ statistiką.** | Energy Trends: UK total energy (GOV.UK) |
| 24/02 | JK sugrįžimas į „*Horizon Europe*“ programą leidžia britų mokslininkams dalyvauti tarptautiniuose projektuose, susijusiuose su autonominių automobilių saugumu, neuromorfiniu DI ir tvaresne vaistų gamyba. Projektai, tokie kaip *ROADVIEW, NimbleAI* ir *ETERNAL*, jungia JK bei Europos mokslininkų patirtį sprendžiant sudėtingas technologines ir aplinkosaugines problemas. | From storms to sensors: how cross-border research with UK partners shapes safer and greener technologies (European Commission) |
| 01/04 | Kovo mėn. degalų kainos JK pakilo rekordiškai sparčiai – benzinas pabrango 20 pensų už litrą, o dyzelinas — 40 pensų. Dėl to pilnas automobilio bakas vairuotojams dabar kainuoja gerokai daugiau, o dyzelinio automobilio užpildymas jau gali viršyti 100 svarų. RAC, viena didžiausių vairuotojų organizacijų JK, teigia, kad toks kainų šuolis dar labiau apsunkina namų ūkių ir verslų padėtį, nes daug žmonių ir įmonių vis dar priklauso nuo transporto. | Fuel prices see unprecedented March rise due to Iran war (The Times) |
| 05/04 | JAV mokėjimų bendrovė *Corpay* bendradarbiauja su *Voltempo*, siekdama paspartinti elektrinių sunkvežimių plėtrą JK, kur šį procesą stabdo didelės sąnaudos ir infrastruktūros trūkumas. Įmonės kurs integruotą sistemą, apimančią įkrovimo tinklą, elektros tiekimą ir mokėjimus, kad elektriniai sunkvežimiai taptų ekonomiškai patrauklesni, žadant apie 20 % mažesnes eksploatacijos sąnaudas nei dyzelinių. | Corpay and Voltempo partner to accelerate UK electric truck adoption (FT) |
| 07/04 | JK Nacionalinis kibernetinio saugumo centras perspėjo, kad Rusijos karinės žvalgybos grupė APT28 išnaudoja pažeidžiamus maršrutizatorius, įskaitant *TP-Link* ir *MikroTik* įrenginius, kad nukreiptų vartotojų interneto srautą per kenkėjiškus serverius. Tokios atakos gali leisti vogti slaptažodžius, prieigos žetonus ir kitą jautrią informaciją, todėl vartotojai raginami atnaujinti įrenginius ir atlikti antivirusines patikras. | Russian military hackers reroute British internet users' traffic (FT) |
| 08/04 | Didžiosios Britanijos vyriausybė patvirtino 800 MW *Springwel*l saulės elektrinę. Ši būtų didžiausia šalyje pagal energijos gamybą, kuri galės aprūpinti daugiau nei 180 000 namų ir yra dalis platesnio perėjimo prie pigesnės, vietinės švarios energijos. Tai jau 25-asis nacionaliniu mastu reikšmingas švarios energijos projektas nuo 2024 m. liepos mėn., skirtas mažinti priklausomybę nuo nestabilių iškastinio kuro rinkų ir mažinti sąskaitas gyventojams bei verslui. | Government approves UK's largest power-producing solar farm (GOV.UK) |
| 09/04 | JK vyriausybė skirs 700 mln. svarų paramos elektromobilių gamybai, įskaitant 380 mln. svarų *Jaguar Land Rover* baterijų gamyklai Somersete. Ši gamykla, kurią stato *Tata* grupei priklausanti *Agratas*, turėtų sukurti tūkstančius darbo vietų ir sustiprinti JK elektromobilių tiekimo grandinę. | UK to back JLR battery plant from £700m fund for electric vehicles (The Times) |

| | | |
|---|---|---|
| | Parama taip pat bus skirta tyrimams, darbuotojų mokymui, mažesnėms žaliųjų transporto technologijų įmonėms ir vandenilio bendrovei *ITM Power.* | |
| 09/04 | Kinijos automobilių gamintojų dalis JK kovo mėn. išaugo iki 15 proc., palyginti su 7,4 proc. prieš metus. Augimą daugiausia lėmė didesnis susidomėjimas elektromobiliais ir įkraunamais hibridais, kurį dar sustiprino po Irano karo išaugusios degalų kainos. Tokie gamintojai kaip *BYD* ir *Chery* sparčiai plečia pozicijas, siūlydami santykinai nebrangius, gerai sukomplektuotus modelius. | Chinese carmakers take 15% of UK new car market as EV demand surges (FT) |
| 10/04 | Šiaurės jūros naftos kainos pasiekė rekordinį lygį, nes Iranas tebelaiko kontrolę Hormūzo sąsiauryje, todėl pasaulinė energijos krizė neslūgsta. Europos ir Azijos perdirbėjai skuba ieškoti alternatyvių tiekimų, nes per šį svarbų maršrutą įprastai keliauja didelė dalis pasaulio naftos, o dabar srautai smarkiai sumažėję. Dėl to fizinės naftos rinka patiria didžiulį spaudimą, ypač Azijoje, kur gali kilti ne tik kainų šuolis, bet ir realus tiekimo trūkumas. | North Sea oil prices hit record high as Hormuz crisis deepens global supply squeeze (FT) |
| 11/04 | Po Artimųjų Rytų krizės išaugus šildymo kuro, dujų ir elektros kainoms, vis daugiau JK gyventojų domisi saulės baterijomis ir šilumos siurbliais. Didieji tiekėjai ir mažesni montuotojai fiksuoja ryškų paklausos šuolį, nors įrengimo kaštai vis dar siekia kelis tūkstančius svarų. Daliai žmonių tai ne tik būdas sumažinti sąskaitas, bet ir galimybė tapti mažiau priklausomiems nuo iškastinio kuro kainų svyravimų. | UK demand for heat pumps and solar panels surges after Middle East energy crisis (FT) |
| 13/04 | Penkioms vandens tiekimo bendrovėms buvo leista dar labiau padidinti klientų sąskaitas. Įmonės tvirtino, kad ankstesnis reguliuotojo „*Ofwat*“ nustatytas kainų didinimas buvo per mažas, kad būtų galima padengti kaštus, pritraukti investuotojus ir išlaikyti kredito reitingus. | Five water companies win approval to raise customer bills beyond Ofwat limits (FT) |
| 14/04 | BP pranešė apie išskirtinai sėkmingą pirmąjį ketvirtį savo naftos prekybos versle, nes karo su Iranu sukelti kainų šuoliai ir rinkos svyravimai sudarė palankias sąlygas prekiautojams uždirbti. Konfliktas smarkiai sutrikdė naftos tiekimą per Hormūzo sąsiaurį, todėl fizinės naftos kroviniai tapo itin paklausūs, o kainos ženkliai išaugo. Nors BP gavyba išliko beveik nepakitusi, bendrovė, kaip ir kai kurie konkurentai, pasinaudojo rinkos chaosu, nors dalis kitų prekybininkų dėl staigių svyravimų patyrė didelių nuostolių. | BP reports bumper Q1 oil trading profits as Iran war disrupts global supply (FT) |
| 14/04 | **JK atominės energijos institucija paskelbė *„Global Fusion Guide for SMEs“*,** skirtą padėti mažoms ir vidutinėms įmonėms įsitraukti į sparčiai augantį branduolių sintezės sektorių. Tikimasi, kad 2026–2035 m. į sintezės technologijas pasaulyje bus investuota daugiau nei 100 mlrd. svarų, o daug išlaidų teks komponentams, inžinerijai, robotikai, medžiagoms ir skaitmeninėms sistemoms. | Global fusion sector scaling up, creating UK SME opportunities (GOV.UK) |
| 16/04 | Britų vyriausybė paskelbė, kad nuo 2028 m. panaikins papildomą anglies dioksido mokestį, kurį moka iškastinio kuro elektrinės. Valdžia teigia, kad ši priemonė atliko savo tikslą, nes padėjo atsisakyti anglimi kūrenamų elektrinių. Sprendimą palankiai sutiko pramonė, nors dalis verslo atstovų pabrėžia, kad vien to nepakaks energijos kainoms sumažinti. Kartu kyla rizika, kad JK ir ES anglies kainų skirtumas padidės, nebent abi pusės susies savo prekybos taršos leidimais sistemas. | UK to scrap carbon price support levy on fossil fuel power stations from 2028 (FT) |
| 16/04 | JK technologijų ministras Kanishka Narayan teigia, kad įmonės turėtų rimtai vertinti „*Anthropic*“ modelio „*Claude Mythos Preview*“ keliamas kibernetines rizikas, nes jis jau aptiko tūkstančius rimtų pažeidžiamumų operacinėse sistemose ir naršyklėse. JK finansų institucijos, įskaitant Anglijos banką, FCA, iždą ir Nacionalinį kibernetinio saugumo centrą, aiškinasi galimas grėsmes, ypač dėl rizikos, kad tokiomis DI galimybėmis gali pasinaudoti piktavališki veikėjai. Kartu vyriausybė tai mato ir kaip galimybę stiprinti JK kibernetinio saugumo sektorių per 500 mln. svarų „Sovereign AI“ iniciatyvą, kuri rems strategiškai svarbius DI startuolius saugumo ir gyvybės mokslų srityse. | UK companies should be worried about Anthropic's latest AI model, minister says (FT), UK financial regulators rush to assess risks of Anthropic's latest AI model (FT) |
| 22/04 | **JK saugumo ministras Dan Jarvis** pareiškė, kad kibernetinis saugumas dabar yra svarbi nacionalinio saugumo dalis. Jis paskelbė apie 90 mln. svarų investiciją, skirtą stiprinti šalies apsaugą nuo kibernetinių grėsmių. Ministras taip pat pabrėžė, kad dėl DI atakos tampa greitesnės ir | Security minister's speech to CyberUK 2026 (GOV.UK) |

| | | |
|---|---|---|
| | sudėtingesnės, todėl valdžia ir technologijų įmonės turi dirbti kartu. JK planuoja kurti DI pagrįstas apsaugos priemones svarbiausiai infrastruktūrai. | |
| 27/04 | *„Palantir“* kuria 330 mln. svarų vertės NHS duomenų platformą, kuri turėtų sujungti skirtingų ligoninių informaciją ir padėti greičiau mažinti pacientų eiles. Kai kurios ligoninės sako, kad sistema jau padeda lengviau matyti pacientų duomenis, mažina rankinį darbą ir leidžia greičiau nukreipti pacientus ten, kur jie gali būti priimti anksčiau. Tačiau kritikai teigia, kad nauda kol kas nevienoda, sistema labai brangi, o daliai NHS darbuotojų kelia nerimą priklausomybė nuo JAV bendrovės ir jautrių sveikatos duomenų valdymas. | The tensions behind Palantir's efforts to transform English healthcare (FT) |
| 27/04 | Tyrimas parodė, kad dauguma didelių JK įmonių nevisiškai supranta, kaip jų jautrūs duomenys tvarkomi užsienyje naudojant DI sistemas. Tai kelia reguliacines, privatumo, saugumo ir geopolitines rizikas, ypač kai duomenys perduodami už Europos ribų. Ekspertai įspėja, kad įmonės turi geriau kontroliuoti, kur keliauja jų duomenys ir kaip jie naudojami DI modeliuose. | Large UK companies in the dark about how their data is used overseas by AI (FT) |
| **Startuoliai, fintech, informacinės ir ryšių technologijos, inžinerija ir kt. technologijos** | | |
| | Sparčiausiai augančios technologijų įmonės JK | Sunday Times 100 Tech 2026 |
| 01/04 | **JK investicijos į duomenis 2024 m.** siekė apie 287–303 mlrd. svarų, tai sudarė maždaug 11–12 proc. šalies bendrosios pridėtinės vertės. Ataskaita rodo, kad nuo 2009 m. investicijos į duomenis nuosekliai augo, o viešojo sektoriaus duomenų investicijos ypač paspartėjo po 2019 m. | Data investment in the UK, 2024 (GOV.UK) |
| 07/04 | ES bankų reguliavimo pokyčiai, įskaitant naują ES direktyvą „*Capital Requirements Directive VI*“, gali priversti Didžiosios Britanijos ir JAV bankus plėsti veiklą ES, taip mažinant jų aktyvumą Londone ir apsunkinant JK–ES santykius. Finansų sektoriaus atstovai perspėja, kad šie ribojimai gali padidinti išlaidas, apsunkinti investicijas ir net pakenkti Europos ekonomikos bei gynybos stiprinimo planams. | New EU banking rules threaten to draw US and UK banks out of London (FT) |
| 07/04 | *Lloyds Bank* kartu su *IBM* išbandė kvantinį skaičiavimą finansinių nusikaltimų prevencijai ir sėkmingai aptiko „*money mule*“ sąskaitą, naudotą pavogtiems pinigams pervesti. Nors kvantinė kompiuterija dar tik vystosi, bankas teigia, kad eksperimentas parodė praktinį šios technologijos potencialą sudėtingiems sandorių modeliams analizuoti. | Lloyds Bank uses quantum computing to detect money mules (The Times) |
| 13/04 | Itin didelės energijos kainos JK silpnina šalies pramonės konkurencingumą ir verčia bendroves investuoti kitur. Brangi elektra, perteklinis reguliavimas ir lėtas infrastruktūros vystymas apsunkina tiek gamybą, tiek didelius technologijų projektus, tokius kaip „*OpenAI*“ duomenų centras. Norint atgaivinti pramonę, būtina mažinti reguliacinę naštą, piginti branduolinės energetikos plėtrą ir reformuoti elektros rinką. | Sky-high energy costs are forcing UK industry to look elsewhere for investment (The Times) |
| 16/04 | JK nori prisijungti prie naujojo 5 mlrd. eurų ES „*Scaleup Europe Fund*“, kuris investuos į perspektyvias technologijų bendroves dirbtinio intelekto, kvantinių technologijų ir puslaidininkių srityse. Tačiau derybos greičiausiai nebus baigtos iki artėjančio ES ir JK viršūnių susitikimo vasaros pradžioje. | UK seeks to join EU's €5bn Scaleup Europe tech investment fund (FT) |
| 21/04 | JK vyriausybė pristatė naują planą, kuriuo nori sustiprinti finansinių technologijų sektorių ir atnaujinti mokėjimų taisykles pagal naujas technologijas. Plane numatyta aiškiau reguliuoti skaitmeninius mokėjimus, stabiliąsias kriptovaliutas, atvirąją bankininkystę ir DI atliekamus mokėjimus, kartu išlaikant vartotojų apsaugą. Taip pat paskirtas naujas vadovas Chris Woolard, kuris rūpinsis skaitmeninių finansinių rinkų plėtra, o sektoriui papildomai skirta 1 mln. svarų. Vyriausybė tikisi, kad tai padės JK išlikti viena iš pasaulio fintech lyderių. | UK fintech backed to embrace future payments technology (GOV.UK) |
| 27/04 | „*Seraphim Space*“ planuoja pritraukti iki 350 mln. svarų, kad galėtų pasinaudoti sparčiai augančia kosmoso technologijų rinka. Bendrovė investuoja į palydovų, kosmoso duomenų, komunikacijų ir kitų „*spacetech*“ įmones, o sektoriaus augimą skatina mažėjančios paleidimo kainos, saugumo poreikiai ir nauja infrastruktūra telekomunikacijoms bei DI. | Seraphim to raise £350m to capitalise on space boom (The Times) |

| | | |
|---|---|---|
| 28/04 | JK technologijų sekretorė Liz Kendall pareiškė, kad Britanija turi stiprinti savo DI pajėgumus, nes ši technologija tampa svarbi ekonominiam augimui, nacionaliniam saugumui ir geopolitinei įtakai. Vyriausybė planuoja kurti JK DI aparatinės įrangos strategiją, daugiau remti britų DI įmones ir glaudžiau bendradarbiauti su sąjungininkais, kad šalis nebūtų priklausoma nuo kelių pasaulinių technologijų milžinių. | Britain must secure greater control and leverage over AI to protect our national security in a fractured world (GOV.UK) |
| **Gynybos pramonė** | | |
| 06/04 | Plimutas patiria ekonominį atgimimą dėl augančių gynybos išlaidų ir ilgalaikių karinių projektų, kuriuos skatina didėjanti grėsmė iš Rusijos. Miestas, turintis svarbią *Devonport* laivyno bazę, tikisi milijardinių investicijų, tūkstančių naujų darbo vietų ir stabilių pajamų iki 2070 m. Šis gynybos bumas gali atgaivinti vietos ekonomiką ir miestų centrą, tačiau būsto trūkumas kuria iššūkį pritraukti darbuotojus gyventi mieste. | Plymouth set for economic renaissance as defence spending rises (FT) |
| 07/04 | EY analizė rodo, kad padidinus JK gynybos išlaidas iki 3,5–5 proc. BVP, ekonomika iki 2045 m. galėtų gauti apie 30 mlrd. svarų papildomos metinės naudos. Didesnės investicijos į gynybą galėtų skatinti gamybą, mokslinius tyrimus, inovacijas ir produktyvumą, tačiau vyriausybei vis dar reikia aiškaus finansavimo plano. | UK economy could gain £30bn a year from higher defence spending (The Times) |
| 15/04 | JK iždas pareiškė, kad neketina atlaisvinti fiskalinių taisyklių vien tam, kad būtų sparčiau didinamas gynybos biudžetas, nors spaudimas dėl saugumo išlaidų auga. Finansų ministerija tvirtina, kad gynybai jau skiriamas sparčiausias ilgalaikis finansavimo didinimas nuo Šaltojo karo pabaigos ir kad papildomos išlaidos turi tilpti į esamą biudžetinę drausmę. | Treasury rules out relaxing fiscal rules solely to boost defence spending (FT) |
| 16/04 | JK paskelbė didžiausią iki šiol dronų paketą Ukrainai. Šiemet bus perduota 120 tūkst. dronų, įskaitant ilgojo nuotolio smogiamuosius, žvalgybinius, logistikos ir jūrinius dronus. Didžioji dalis investicijų bus skirta JK įmonėms, todėl sprendimas kartu turėtų skatinti darbo vietų kūrimą ir gynybos sektoriaus augimą pačioje Britanijoje. Be to, Londonas šiemet žada Ukrainai perduoti ir šimtus tūkstančių artilerijos sviedinių bei tūkstančius oro gynybos raketų. | UK announces biggest ever drone package for Ukraine to push back Putin (GOV.UK) |
| 22/04 | JK vyriausybė ieško būdų pritraukti daugiau privataus kapitalo į gynybos sektorių, kad stiprintų karinį pasirengimą, skatintų inovacijas ir kurtų darbo vietas. Dėl to valdžia plečia bendradarbiavimą su bankais, investuotojais ir finansų sektoriumi, o gynybos investuotojų grupė taps nuolatine. Taip pat planuojama į Gynybos ministeriją įtraukti daugiau privataus sektoriaus specialistų. | Unlocking private investment to drive UK defence as an engine for growth (GOV.UK) |
| 27/04 | JK slaptojo naikintuvo projektas GCAP susiduria su finansavimo terminu: jei iki birželio pabaigos nebus užtikrintos ilgalaikės lėšos, pramonės įmonės gali būti priverstos perkelti darbuotojus į kitus projektus. Programa, vykdoma kartu su Italija ir Japonija, laikoma svarbia JK kariniams pajėgumams ir gynybos pramonei, tačiau ją stabdo neaiškumai dėl vyriausybės gynybos investicijų plano. | Britain's stealth fighter project faces 10-week funding deadline (FT) |
| **Bendra ekonominė informacija** | | |
| | **JK ekonomikos prognozės: 2026 m. balandis** | Forecasts for the UK economy: April 2026 (GOV.UK) |
| | DBT tyrimas rodo, kad penki išmaniųjų duomenų naudojimo atvejai finansų, energetikos, mažmeninės prekybos, nekilnojamojo turto ir prekybos srityse 2028–2043 m. galėtų sukurti 26,3 mlrd. svarų socialinės grynosios dabartinės vertės. Platesniu mastu keturios išmaniųjų duomenų schemos galėtų prisidėti 9,6 mlrd. svarų per metus prie BVP iki 2043 m. | Potential economic impact of future smart data use cases (GOV.UK) |

| | | |
|---|---|---|
| 19/03 | *UK Export Finance* garantuoja 746 mln. svarų finansavimą dviejų svarbių Nigerijos uostų modernizavimui. Bent 236 mln. svarų vertės sutarčių atiteks britų įmonėms, o British Steel gaus rekordinį 70 mln. svarų užsakymą tiekti plieną. | Record-breaking order for British Steel as UK and Nigeria sign landmark £746 million ports deal (GOV.UK) |
| 20/03 | Po energijos kainų šoko Anglijos bankas pasirinko gerokai griežtesnį toną nei kiti pagrindiniai centriniai bankai, įspėdamas, kad yra pasirengęs veikti prieš infliaciją. Tai nustebino rinkas, padidino lūkesčius dėl galimų palūkanų kėlimų ir prisidėjo prie JK obligacijų išpardavimo. | Bank of England's tough rhetoric on rates makes it an outlier (FT) |
| 25/03 | JK vyriausybė patvirtino apie 100 mln. svarų planą laikinai atnaujinti Ensus $CO_2$ gamyklos veiklą Teesside regione. Sprendimas priimtas dėl baimės, kad Irano karas ir aukštos energijos kainos gali sukelti anglies dioksido trūkumą, kuris paveiktų maisto, gėrimų, medicinos ir žemės ūkio sektorius. | UK carbon dioxide plant to reopen over fears of shortages linked to Iran war (FT) |
| 26/03 | EBPO sumažino JK 2026 m. augimo prognozę iki 0,7 proc., teigdama, kad šalis yra ypač pažeidžiama dėl priklausomybės nuo naftos ir dujų importo. Organizacija taip pat prognozuoja, kad infliacija šiemet pakils iki 4 proc., o tai apsunkins Anglijos banko sprendimus dėl palūkanų. | UK faces biggest hit to growth from Middle East war, OECD warns (FT) |
| 01/04 | Maisto ir gėrimų federacija spėja, kad dėl karo su Iranu ir augančių energijos kainų maisto infliacija JK šiemet gali pasiekti net 9 proc. Tai būtų beveik tris kartus daugiau nei iki konflikto prognozuoti 3,2 proc., nes gamintojus jau spaudžia brangstanti energija, transportas, pakuotės ir tiekimo grandinės sutrikimai. Vyriausybė susitiko su didžiųjų prekybos tinklų vadovais aptarti kainų augimo poveikio sušvelninimą vartotojams ir verslui. Ūkininkai ir augintojai taip pat įspėja, kad be paramos gali kilti šviežių vietinių daržovių trūkumas, nes dalis ūkių tiesiog neišgyvens dėl išaugusių sąnaudų. Taip pat prognozuojama, kad greitu metu gali brangti greitai gendantys produktai, gėrimai ir daug energijos reikalaujantis atšaldytas maistas. | UK food inflation could hit 9% as Iran war drives up energy prices (The Guardian)<br>UK food inflation could reach 9% as Iran war energy shock hits supply chains (FT) |
| 01/04 | Anglijos banko vertinimu, dar apie 1,3 mln. namų ūkių gali susidurti su didesnėmis būsto paskolų įmokomis, nes kyla fiksuotos palūkanos ir mažėja paskolų pasiūla. Nors bankų sistema kol kas laikoma pakankamai tvirta, rizika auga verslo finansavime, kreditų rinkose ir kai kuriose turto klasėse, todėl vyriausybė rengia papildomas pagalbos priemones gyventojams. | Bank of England warns Iran war energy shock threatens UK financial stability (FT)<br>Bank warns millions of households face higher mortgages due to Iran war (The Times) |
| 03/04 | JK finansų ministrės Rachel Reeves siūlomas „prabangos būsto mokestis" nuo 2028 m. palies apie 160 tūkst. namų Anglijoje, daugiausia Londone ir pietryčiuose. Mokestis bus taikomas būstams, vertiems daugiau nei 2 mln. svarų, su metinėmis įmokomis nuo 2 500 iki 7 500 svarų, ir turėtų generuoti apie 400 mln. svarų pajamų. Prognozuojama, kad dalis pirkėjų ir pardavėjų bandys išvengti mokesčio mažindami deklaruojamas kainas. Priemonė siekia mažinti turto nelygybę, tačiau paveiks mažiau nei 1 % visų nekilnojamojo turto objektų. | UK luxury homes tax to raise £400m, hitting properties worth over £2m (FT) |
| 04/04 | Daugiau nei 12 milijonų pensininkų JK nuo balandžio 6 d. gaus iki 575 svarų padidintą valstybės pensiją, nes ji didinama 4,8 % pagal „*Triple Lock*" garantiją, taip stiprinant jų finansinį saugumą ir padedant mažinti pragyvenimo išlaidų spaudimą. Vyriausybė taip pat didina kitas išmokas, įskaitant „*Pension Credit*" ir darbingo amžiaus pašalpas, taip siekdama plačiau paremti namų ūkius ir prisitaikyti prie didėjančių gyvenimo kaštų. | Over 12 million pensioners to receive £575 state pension boost (GOV.UK) |

| | | |
|---|---|---|
| 05/04 | Naujasis JK įstatymas ***„Renters' Rights Act"*** nuo 2026 m. gegužės stiprins nuomininkų apsaugą ir ribos savininkų galimybes be priežasties iškeldinti gyventojus. Įstatymas leis ginčyti nepagrįstus nuomos kainų kėlimus, uždraus nuomos „aukcionus" ir įves griežtesnes taisykles dėl būsto kokybės. Savininkai baiminasi didesnių kaštų ir sudėtingesnio probleminių nuomininkų valdymo. Dėl to dalis jų jau skuba iškeldinti nuomininkus ar keisti verslo modelį prieš įsigaliojant naujoms taisyklėms. | Renters' Rights Act to ban no-fault evictions and rent bidding wars from May 2026 (FT) |
| 07/04 | Didžiosios Britanijos įgyvendintos **naujos darbo teisės reformos** stiprina darbuotojų teises, kurios palies daugiau nei 18 milijonų žmonių. Jos suteiks milijonams darbuotojų naują prieigą prie apmokamų nedarbingumo atostogų nuo pirmos ligos dienos bei „dienos pirmos" teisę į tėvystės ir neapmokamas vaiko priežiūros atostogas. Reformos siekia užtikrinti, kad darbuotojai galėtų sveikti neprarasdami pajamų, gerinti darbo ir šeimos derinimą bei didinti produktyvumą, o papildomai įsteigiama ir nauja institucija „*Fair Work Agency*", skirta efektyviau užtikrinti šių teisių įgyvendinimą. | Millions of workers get new access to sick pay and parental leave (GOV.UK) UK employment rights reforms give sick pay from day one to millions of workers (FT) |
| 07/04 | JK nusprendė nuo rugsėjo įvesti 6 % palūkanų „lubas" studentų paskoloms pagal planus 2 ir 3, siekdama apsaugoti skolininkus nuo infliacijos poveikio, susijusio su energijos kainų augimu. Šis žingsnis turėtų palengvinti didesnes pajamas gaunančių absolventų naštą, tačiau mažesnes pajamas gaunantys studentai gali pajusti naudą tik tuo atveju, jei infliacija viršytų šią ribą. Vyriausybė taip pat peržiūri visą studentų finansavimo sistemą, kuri sulaukė kritikos dėl laikomo neteisingumo. | UK caps student loan interest at 6% to protect borrowers from inflation spike (FT) Interest rate cap introduced to protect Plan 2 student loan borrowers (GOV.UK) |
| 07/04 | JK Banko atlikta apklausa rodo, kad beveik trečdalis įmonių planuoja naudoti dinaminius kainodaros algoritmus, leidžiančius keisti kainas pagal paklausą ir rinkos sąlygas. Tai gali apsunkinti infliacijos stebėjimą, nes kainos taps labiau kintančios ir individualizuotos skirtingiems vartotojams. | Third of UK firms plan dynamic pricing algorithms, Bank of England survey finds (FT) |
| 13/04 | Pagal „*London Economics*" vertinimą, iš 2022 m. universitetus pradėjusių lankyti studentų paskolų valstybė susigrąžins daugiau, nei išleido studijų mokesčiams ir dotacijoms. Studentų organizacijos kritikuoja valdžią už tai, kad ji faktiškai pelnosi iš jaunų žmonių skolų, ir siūlo švelnesnę, labiau progresinę grąžinimo sistemą. Vyriausybė atkerta, kad paveldėjo šią sistemą iš konservatorių ir vis dar smarkiai subsidijuoja studentų finansavimą. | State set to profit from student loans taken out from 2022, analysis finds (FT) |
| 13/04 | „*Resolution Foundation*" prognozuoja, kad vidutinis darbingo amžiaus namų ūkis per šiuos finansinius metus bus apie 480 svarų skurdesnis nei tikėtasi prieš Irano karo sukeltą energijos kainų šoką. Tai reiškia, kad vietoje menko pajamų augimo daugelis šeimų patirs realių pajamų kritimą. Situaciją sunkina ir augantys mokesčiai, lėtėjantis darbo užmokesčio augimas, silpstanti darbo rinka bei brangstančios hipotekos. | Average UK household to be £480 poorer this year than expected before Iran war (FT) |
| 14/04 | Tarptautinis valiutos fondas (TVF) sumažino 2026 m. JK BVP augimo prognozę nuo 1,3 proc. iki 0,8 proc. ir perspėjo, kad Irano karo sukeltas energijos kainų šokas JK paveiks stipriau nei kitas G7 šalis dėl didelės priklausomybės nuo dujų, silpno ekonominio fono, galimo nedarbo augimo ir laikinai aukštesnės infliacijos. TVF ragina Rachel Reeves vengti plataus masto subsidijų visiems gyventojams ar verslams ir vietoj to taikyti tikslinę, laikiną pagalbą pažeidžiamiausiems, kad nebūtų dar labiau apsunkinti viešieji finansai. Nors vyriausybė paskelbė 600 mln. svarų schemą elektros sąskaitoms mažinti daliai gamintojų, verslo grupės ir profsąjungos teigia, kad ši parama tik iš dalies sušvelnins kainų šoką ir nepasieks daugelio sektorių, pavyzdžiui, svetingumo, prekybos ar žemės ūkio. | IMF cuts UK growth forecast to 0.8% amid Iran war energy price shock (FT) Iran war risks global recession as IMF slashes UK growth forecasts and oil prices soar (The Guardian) Britain to suffer |

| | | |
|---|---|---|
| | | biggest economic shock in G7 from energy crisis (The Telegraph), UK announces £600m energy cost support scheme for manufacturers (FT) |
| 15/04 | *Institute for Fiscal Studies* teigia, kad garsioji „*Help to Buy*“ programa labiau padėjo aukštesnes pajamas gaunantiems pirkėjams nei mažesnes pajamas turintiems žmonėms, kuriems būsto įperkamumo problema iš esmės ir buvo aktualiausia. Kadangi daugelį namų ūkių labiau ribojo pajamos, o ne pradinio įnašo dydis, schema tik paankstino būsto įsigijimą turtingesniems pirkėjams. Tyrimas taip pat rodo, kad tokios priemonės, nepadidinančios būsto pasiūlos, gali pagerinti įperkamumą vieniems, bet kartu padidinti kainas kitiems. Programa ypač sustiprino perkamąją galią Londone ir Pietryčių Anglijoje. | Help to Buy benefited higher earners more than those who most needed housing support (FT) |
| 16/04 | Nuo 2027 m. JK daugiau kaip 10 tūkst. gamybos įmonių galės mokėti iki 25 % mažiau už elektrą. Išplėsta paramos schema apims dar 3 tūkst. bendrovių, o dalis jų 2027 m. gaus ir papildomas kompensacijas. Parama daugiausia skirta energijai imliems sektoriams, tokiems kaip plieno, automobilių, aviacijos ir farmacijos pramonė. Vyriausybė tikisi, kad tai sumažins verslo išlaidas, sustiprins konkurencingumą ir padės kurti darbo vietas. | Government cuts electricity bills for 10,000 manufacturers to boost UK competitiveness (GOV.UK) |
| 17/04 | Britų ūkininkai susiduria su sparčiai pabrangusiais degalais, trąšomis ir kitomis sąnaudomis, o kviečių ir pieno kainos išlieka žemos. Dėl to dalis jų mažina apsėjamos žemės plotus, taupo trąšas ir atideda investicijas, kad išlaikytų ūkius gyvybingus. Ūkininkų organizacijos įspėja, kad be valstybės pagalbos JK maisto gamyba mažės, o priklausomybė nuo importo didės. Tai gali sukelti naują maisto kainų augimo bangą vartotojams. | British farmers slash crop areas and delay investment as costs far outpace prices (FT) |
| 19/04 | Per metus HMRC beveik trečdaliu padidino tyrimų dėl nesumokėto PVM skaičių tarp didelių ir vidutinių įmonių. Tai siejama su griežtesnėmis pastangomis surinkti nesumokėtus mokesčius ir geresniu duomenų tikrinimu. Ekspertai pabrėžia, kad PVM taisyklės tampa vis sudėtingesnės, todėl įmonės dažniau klysta, ypač maisto ir gėrimų sektoriuje. Be to, verslui vis dažniau skiriamos baudos už pavėluotą mokesčių sumokėjimą. | HMRC ramps up VAT investigations by nearly a third against large and mid-sized firms (FT) |
| 20/04 | Balandį Didžiojoje Britanijoje parduodamų būstų kainos vidutiniškai pakilo 0,8 %, nors būsto paskolos pabrango. Tai rodo, kad būsto rinka kol kas išlieka gana atspari, nes pirkėjus vis dar palaiko augantys atlyginimai ir lengvesnės skolinimosi sąlygos. Tuo pačiu, parduodamų būstų pasiūla yra didžiausia per 11 metų. Išsiskyrė Londonas – ten kainos šiek tiek sumažėjo, o rinka buvo silpniausia šalyje. | UK house prices rose 0.8% in April despite higher mortgage costs as market stays resilient (FT) |
| 21/04 | Oficialūs duomenys rodo, kad JK nedarbo lygis per tris mėnesius iki vasario netikėtai sumažėjo iki 4,9 proc., tačiau platesnis vaizdas rodo silpnėjančią darbo rinką: lėtėja atlyginimų augimas, realus darbo užmokesčio didėjimas beveik nepastebimas, mažėja laisvų darbo vietų ir daugėja ekonomiškai neaktyvių žmonių. Tai gali būti šioks toks palengvinimas Anglijos bankui, nes mažesnė darbuotojų derybinė galia sumažina atlyginimų ir kainų spiralės riziką. Vis dėlto duomenys dar neapima viso Irano karo poveikio, o energijos kainų šokas dar labiau apsunkina infliacijos kontrolę. | FT, UK unemployment rate drops more than expected to 4.9% (The Times) |
| 22/04 | OECD duomenimis, 2025 m. darbo mokesčiai turtingose šalyse pasiekė aukščiausią lygį nuo 2016 metų. Vyriausybės vis dažniau didina mokesčius darbui, nes tai yra paprastas būdas surinkti daugiau pajamų į biudžetą. Tačiau tai reiškia mažesnį atlyginimą darbuotojams ir didesnes išlaidas darbdaviams. Sparčiausias toks augimas per metus buvo užfiksuotas JK. | UK unemployment unexpectedly fell to 4.9%, but the wider labour market |

| | | |
|---|---|---|
| | | is showing signs of softening (FT). UK unemployment rate drops more than expected to 4.9% (The Times) |
| 22/04 | Kovo mėn. JK infliacija pakilo iki 3,3 %, daugiausia dėl didžiausio degalų kainų šuolio per daugiau nei trejus metus po karo su Iranu, taip pat pabrangusio maisto ir lėktuvų bilietų. Nors bazinė infliacija šiek tiek sumažėjo, ekonomistai perspėja, kad bendras kainų augimas gali išlikti aukštas visus metus, todėl rinkos vis dažniau tikisi, kad Anglijos bankas vėliau šiemet gali didinti palūkanų normas. | Labour taxes across wealthy nations hit highest level since 2016, OECD data shows (FT) |
| 22/04 | Kovą JK viešojo sektoriaus skolinimasis buvo didesnis, nei prognozuota, ir pasiekė 12,6 mlrd. svarų. Nors visų finansinių metų rezultatas buvo šiek tiek geresnis nei tikėtasi, analitikai įspėja, kad padėtis gali blogėti. Karas Artimuosiuose Rytuose didina energijos kainas ir spaudimą valstybės finansams. Dėl to ateityje valdžiai gali tekti skolintis daugiau. | UK inflation rises to 3.3% as fuel prices soar in the wake of the Iran war (The Guardian) |
| 22/04 | Vestminsteryje bei Kensingtone ir Chelsea būsto kainos vasarį krito daugiau nei 11 %, ir tai tęsiasi jau penktą mėnesį iš eilės. Dėl to kainos šiuose brangiausiuose Londono rajonuose priartėjo prie 2013 m. lygio. Visame vidiniame Londone kainos smuko labiausiai nuo pasaulinės finansų krizės, o likusioje JK dalyje jos dar kilo. Analitikai tai aiškina didesniais mokesčiais, silpnesne užsienio investuotojų paklausa, brangesnėmis paskolomis ir bendru geopolitiniu neapibrėžtumu. | UK public sector borrowing exceeded forecasts at £12.6bn in March (FT) |
| 23/04 | JK vartotojų pasitikėjimas balandį sumažėjo iki žemiausio lygio per daugiau nei dvejus metus, nes po karo Artimuosiuose Rytuose išaugusi infliacija vis labiau slegia namų ūkius. Žmonės nerimauja dėl brangstančių degalų, galimo tolesnio kainų kilimo ir didesnių būsto paskolų palūkanų, todėl atsargiau vertina savo finansinę padėtį ir šalies ekonomikos perspektyvas. Ekonomistai dėl to jau mažina prognozes vartojimui ir augimui, nes silpnesnės gyventojų išlaidos gali stabdyti visą ekonomiką. Tuo pat metu daugiau žmonių planuoja taupyti, o tai rodo augantį neapibrėžtumą dėl ateities. | Westminster and Kensington & Chelsea house prices fall by over 11% for the fifth consecutive month (FT) |
| 23/04 | JK verslo aktyvumas balandį augo labiau, nei tikėtasi, nes įmonės skubėjo pirkti prekes ir žaliavas, baimindamosi dar didesnio kainų kilimo dėl karo su Iranu. Tačiau apklausa rodo ir stiprėjantį spaudimą kainoms – gamybos ir paslaugų sektoriuose sąnaudos augo itin sparčiai, daugiausia dėl brangesnių degalų. Tai apsunkina Anglijos banko padėtį, nes ekonomika kol kas laikosi neblogai, bet infliacijos rizika didėja. Dėl to rinkos vis labiau tikisi, kad šiemet palūkanų normos gali būti dar padidintos. | UK consumer confidence drops to lowest level in over two years as Iran war inflation bites (FT) |
| **Strategijos ir naudingi dokumentai** | | |
| | 2025 m. Darbo teisių įstatymo teisinių ir ekonominių pasekmių vertinimas | GOV.UK |
| | 2026 m. JK ekonomikos prognozės | GOV.UK |
| | Apklausa apie DI taikymą inžinerinėje biologijoje | GOV.UK |
| | DCMS (Kultūros, žiniasklaidos ir sporto departamento) sektorių ekonominiai vertinimai | DCMS Sectors Economic Estimates |
| | DI diegimo tyrimas - Šis tyrimas rodo, kad DI naudojimas JK versle dar yra gana ribotas – jį naudoja apie 16 % įmonių, o dauguma neturi planų jį diegti. | AI Adoption Research |
| | DI galimybių veiksmų planas | GOV.UK |

| | | |
|---|---|---|
| | DI gebėjimų ir poveikio JK darbo rinkai vertinimas | Vertinimas |
| | DI poveikio darbo rinkai 2025 m. apklausos ataskaita | Ataskaita |
| | Energetinio atsparumo strategija | Strategy |
| | **JK branduolinės sintezės strategija** | UK fusion strategy 2026 |
| | **JK išmaniųjų duomenų strategija** | Smart Data Strategy |
| | JK maisto sektoriaus strategija | A UK government food strategy for England, considering the wider UK food system - GOV.UK |
| | **JK plieno strategija** - siekia atgaivinti šalies plieno pramonę, kad ji būtų konkurencingesnė, ekologiškesnė ir geriau aprūpintų vidaus rinką. Joje pabrėžiami pagrindiniai sektoriaus sunkumai - didelės sąnaudos, pasaulinė konkurencija ir pasenusi infrastruktūra - bei numatomos priemonės skatinti vietinę gamybą ir paklausą. | UK Steel Strategy 20 March 2026 |
| | JK Prekybos susitarimai. Sąrašas apima prekybos susitarimus: galiojančius; pasirašytus, bet dar nejsigaliojusius, bei tuos, dėl kurių deramasi. | The UK's Trade agreements |
| | JK Transporto ministerija (DfT) paskelbė transporto sektoriaus prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją | Climate adaptation strategy for transport |
| | Jūrų transporto dekarbonizacijos strategija | Strategy |
| | Kibernetinio augimo veiksmų planas | Cyber Growth Action Plan |
| | Kibernetinio saugumo ilgalaikio tyrimo penktosios bangos rezultatai (pateikia naujausius duomenis apie kibernetinio saugumo praktiką vidutinėse ir didelėse įmonėse bei dideles pajamas gaunančiose labdaros organizacijose JK) | GOV.UK |
| | Kibernetinio saugumo veiksmų planas | Cyber Action Plan |
| | Mažų ir vidutinių verslų strategija | GOV.UK |
| | Mokėjimų infrastruktūros strategija | Strategy |
| | Nauja tarptautinio švietimo strategija | GOV.UK |
| | Pramonės strategija | Industrial Strategy |
| | Pramonės strategijos sektorinės dalys (*advanced manufacturing, creative industries, clean energy industries, digital and technologies, professional and business services, life sciences, financial services, defence*) | Sectors |
| | Prekybos strategija | UK Trade Strategy |
| | Švarios energijos 2030 veiksmų planas | GOV.UK |
| | **Viešieji pirkimai.** Nuo 2021 m. ES verslai gali dalyvauti JK viešuosiuose pirkimuose pagal naują tvarką: pareiškėjų teisės, įsipareigojimai ir kitos sąlygos bus reglamentuojamos JK teisės aktais bei PPO Vyriausybės viešųjų pirkimų susitarimo principais *(WTO Government Procurement* | Find a Tender (find-tender.service.gov.uk) |

| | | |
|---|---|---|
| | *Agreement – GPA)*, o nebe ES direktyvomis. Viešuosius pirkimus su reikalavimais tiekėjams galima rasti JK viešųjų pirkimų portale ir filtruoti pagal sektorius. | |
| | Žaliosios energetikos planas | GOV.UK<br>Clean Power 2030: Action Plan |
| **PORTUGALIJA** | | |
| **Bendra ekonominė informacija** | | |
| | Portugalijos verslo, ekonomikos ir finansų renginiai. | https://eco.sapo.pt/eventos/ |
| | Europos Sąjungos įvykiai, iniciatyvos Portugalijoje. | Euagenda.eu |
| | BVP – 2,3 %<br>Portugalijos ekonomika 2026 m. pirmąjį ketvirtį beveik neaugo – augimas buvo 0 proc., nors ankstesnį ketvirtį siekė 0,9 proc. Tam įtakos turėjo stiprios audros ir potvyniai, kurie pakenkė eksportui svarbiems regionams. Vis dėlto, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, BVP dar augo 2,3 proc., bet Portugalijos centrinis bankas sumažino 2026 m. augimo prognozę nuo 2,3 proc. iki 1,8 proc. | Statistics Portugal<br>Reuters |
| | Infliacija 3,4 proc. | Trading Economics |
| | Nedarbo lygis 6,1 proc. | Statistics Portugal |
| 02/04 | Portugalijoje kovo pabaigoje ekonominis aktyvumas sumažėjo: Portugalijos centrinio banko rodiklis rodė prastesnius rezultatus nei ankstesnę savaitę. Nuo kovo 21 iki 29 d. aktyvumas kasdien mažėjo, o didžiausi kritimai buvo kovo 28 d. – 5,3 proc. ir kovo 29 d. – 4,9 proc. Tam įtakos turėjo neapibrėžtumas dėl Artimųjų Rytų konflikto ir tris savaites iš eilės kilusios degalų kainos, susijusios su Hormūzo sąsiaurio uždarymu. | Portugal registers a fall in economic activity (The Portugal News) |
| 02/04 | Portugalijoje maisto kainos vėl pakilo: būtiniausių 63 produktų krepšelis pasiekė 254,99 euro, tai yra 0,60 euro daugiau nei prieš savaitę. Nuo metų pradžios tas pats krepšelis pabrango 13,17 euro, o palyginti su 2022 m. pradžia – net 67,29 euro. Labiausiai per savaitę brango skumbrė, slyviniai pomidorai ir žiediniai kopūstai. | Portugal food prices increased again (The Portugal News) |
| 11/04 | Portugalijoje buvo prognozuojamas degalų kainų sumažėjimas nuo balandžio 13 d. Dyzelinas galėjo pigti 6 centais iki maždaug 2,085 euro už litrą, o benzinas – 3,5 cento iki maždaug 1,908 euro už litrą. Vis dėlto nurodytos kainos yra tik prognozės ir gali skirtis priklausomai nuo degalinės bei vietovės. | Fuel price drop announced (The Portugal News) |
| 20/04 | Portugalija 2025 m. baigė su 0,7 proc. BVP biudžeto pertekliumi, viršydama 2024 m. pasiektą 0,6 proc. rezultatą. Tai lėmė augusios valstybės pajamos, ypač iš mokesčių ir socialinio draudimo įmokų, kurias palaikė atspari darbo rinka. Tačiau 2026 m. pradžioje šį teigiamą rezultatą temdo didesnis ekonominis spaudimas ir išorinis neapibrėžtumas. | Portugal 2025 budget surplus and the fiscal challenges of 2026 (The Portugal News) |
| 29/04 | Portugalijos nedarbo lygis kovą siekė 5,8 proc., toks pat kaip vasarį, bet 0,5 procentinio punkto mažesnis nei prieš metus. Užimtų žmonių skaičius per metus padidėjo 2,2 proc., arba apie 114 500 žmonių. Jaunimo nedarbas sumažėjo iki 18,1 proc., tai yra žemiausias lygis nuo 2022 m. spalio. | Unemployment rate falls in Portugal (The Portugal News) |

| | | |
|---|---|---|
| 30/04 | Portugalijos prekių eksportas pirmąjį 2026 m. ketvirtį sumažėjo 6,4 proc., o importas padidėjo 2,6 proc., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2025 m. Tai pablogino šalies prekybos balansą, nes į Portugaliją buvo įvežama daugiau prekių, nei jų eksportas augo. Duomenys rodo, kad metų pradžioje Portugalijos užsienio prekyba susilpnėjo. | Exports fall in Portugal while imports rise (The Portugal News) |
| 30/04 | Portugalijos ekonomika pirmąjį 2026 m. ketvirtį buvo 2,3 proc. didesnė nei prieš metus, tačiau palyginti su 2025 m. ketvirtuoju ketvirčiu ji neaugo – pokytis buvo 0 proc. Ekonomiką palaikė vidaus paklausa ir investicijos, bet eksportas augo silpniau nei importas. Tai rodo, kad Portugalija dar auga metiniu lygiu, tačiau trumpuoju laikotarpiu jos ekonomika prarado pagreitį. | Portugal's economy registers growth (The Portugal News) |
| 08/05 | Portugalija sparčiai tampa svarbiu Europos duomenų centrų centru, ypač dėl augančio dirbtiniam intelektui reikalingos elektros infrastruktūros poreikio. Šalyje planuojama daugiau nei 2,6 GW pajėgumų, o vien Lisabonoje planuojami pajėgumai per metus išaugo nuo 373 MW iki 1 389 MW. Portugalijos privalumai yra gera tarptautinė interneto jungčių infrastruktūra, geografinė padėtis ir politinė parama, tačiau svarbiausias iššūkis bus prieiga prie elektros tinklo. | Portugal becoming a strategic European hub for AI-ready data centres (The Portugal News) |
| **OMANAS** | | |
| **Bendra ekonominė informacija** | | |
| | ES–GCC žaliosios pertvarkos naujienlaiškyje pabrėžiamas bendradarbiavimas energetikos atsparumo, vandens saugumo, kritinės infrastruktūros, atsinaujinančios energijos, vandenilio ir tvarių investicijų srityse. Omanas yra GCC narys, todėl šios iniciatyvos ir ES dialogas su Persijos įlankos šalimis apima ir jo energetikos bei tvarios plėtros prioritetus. | Europa.eu/news en |
| 05/04 | **Omano investicijų institucija 2025 m**. pasiekė rekordinius finansinius rezultatus – geriausius savo istorijoje – ir sustiprino poziciją tarp geriausiai veikiančių pasaulio valstybinių investicinių fondų. Institucijos vadovas Abdulsalamas bin Mohammedas Al Murshidi teigė, kad turto vertė augo išskirtinai sparčiai, viršijo planuotus tikslus ir pagerino rezultatus visame investiciniame bei veiklos portfelyje. | Oman Investment Authority posts record performance in 2025 (Times of Oman) |
| 06/04 | Omanas tampa svarbiu diplomatiniu tarpininku sprendžiant Hormūzo sąsiaurio krizę. Jis su Iranu aptarė galimybes užtikrinti sklandų laivų judėjimą per šį gyvybiškai svarbų naftos transporto kelią, kurį Teheranas faktiškai blokuoja. Tuo pat metu Pietų Korėja, siekdama apsaugoti savo energetinį saugumą, siunčia specialiuosius pasiuntinius į Saudo Arabiją, Omaną ir Alžyrą ieškoti alternatyvių naftos transportavimo maršrutų. Abu įvykiai rodo, kad Hormūzo sąsiaurio sutrikimai kelia rimtą susirūpinimą pasaulinei energijos prekybai ir skatina šalis ieškoti diplomatinių bei logistinių sprendimų. | Oman and Iran discuss smooth transit through the Strait of Hormuz (Al Jazeera) |
| 07/04 | Omano sultonas Haithamas bin Tarikas išleido karališkąjį dekretą, kuriuo ratifikuotas Omano ir Baltarusijos susitarimas dėl bendro bendradarbiavimo ir investicijų komiteto įsteigimo. Susitarimas buvo pasirašytas Minske 2025 m. gegužės 19 d. ir rodo abiejų šalių siekį stiprinti ekonominius bei investicinius ryšius. | Royal decree ratifies Oman-Belarus cooperation and investment committee agreement (Times of Oman) |
| *Parengė Simonas Narvydas, LR ambasados Jungtinėje Karalystėje antrasis sekretorius, el. paštas simonas.narvydas@urm.lt* | | |